Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807; з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200; з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVIII. Ч. 41. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 4-го БЕРЕЗНЯ 1981 — ЦЕНТІВ 25 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 4, 1981 — No. 41. VOL. LXXXVIII.

Д-р Іван О. Флис повертається до повного здоров'я

Джерзі Сіти, Н.Дж. — Головний предсідник Українського Народного Союзу д-р Іван О. Флис, який захворів 3-го лютого ц.р. на атаку надмірно високого тиску крови (high blood pressure seizure), пройшов у лікарні Медікал Сентер в Джерзі Сиper цілий ряд ґрунтовних перевірок його стану здоров'я та дбайливе лікування, і тепер він поступово повертається до повного здоров'я на виздоровний відпустці.

В неділю, 22-го лютого ц.р., відбулось ще в лікарні засідання чотирьох членів Головного Екзекутивного Комітету, затруднених в Головній Канцелярії, для поладнання ряду справ.

В кінці засідання головний предсідник д-р Іван О. Флис просив скласти сердечну подяку всім тим, що переслали чи передали, або переказали йому побажання скорого видужання.

Євген Іванців найменований до сенатської комісії

Вашінгтон. — Євген Іванців, дорадник сенатора Гарісона Шмітта і колишній головний радний Українського Народного Союзу та студентський активіст, був наименований до сенатської Комісії для справ розвідки і одноголосно одобрений на переслуханнях цієї Комісії 3-го лютого ц. р.

Євген Іванців

Євген Іванців виконував функцію леґіслятивного асистента для сен. Шмітта від липня 1977 року і спеціялізувався у справах оборони і закордонної політики. Останньо він був дуже активний у передвиборчій кампанії за вибір на президента Роналда Реґена і віцепрезидента Джорджа Буша, а також належав до Комісії, яка займалася перебранням влади у Вашінгтоні від демократичної адміністрації.

Сенатська Комісія для справ розвідки має нагляд над усіми агенціями розвідчого характеру, включно з Центральною Розвідчою Службою (Сі-Ай-Ей), ФБІ, військовою розвідкою та іншими. Комісія складається з 15-ох членів і її новим головою є тепер сенатор Беррі Голдвотер, республіканець з Арізони.

В черговому році Комісія буде застановлятися над новими правильниками праці для розвідчих агентств й іншими заходами, метою яких є поправити дещо занедбані справи у минулих роках.

Не зважаючи на номінацію і нові обов'язки в бюрі цієї Комісії, Є. Іванців продовжуватиме свою працю для сен. Шмітта, головно в ділянці оборони. Як відомо, сен. Шмітт є членом обидвох Комісій — для справ розвідки й оборони, в підкомісії асиґнувань.

Проф. П. Магочі назначений до Аспірантської школи

Торонто, Онт. — Професор Павло Р. Магочі, постійний професор і директор Катедри українських студій, став членом професорського складу Аспірантської школи Торонтонського університету.

Проф. П. Магочі викладає у відділах історії й політичної економії. Його статус постійного професора й ряд опублікованих праць стали підставою його наименування до Аспірантської школи.

У вислідї цього найменування, студенти, що бажають здобути маґістерський або докторський ступінь, матимуть нагоду це здійснити, спеціялізуючися в певних ділянках української історії або політичної економії. Ці студенти мусять виконати приписані аспірантські вимоги відділу історії або політичної економії.

Зацікавлені особи повинні звертатися до Аспірантської школи Торонтонського університету.

А. Сольчаник візьме участь у філателістичній виставці

Честер Па. — У філателістичній виставці РОПЕКС-81, що відбудеться в Рочестері, Н.Й., у днях 13 — 15-го березня 1981 року, візьме участь Андрій Сольчаник зі збіркою „Математично-природничі науки та техніка з українськими пов'язаннями". Збірка складається з 160 сторінок на 10-ти таблицях і вказує при допомозі філателістичного матеріялу (марки, офіційні конверти, поштівки і штемпелі поштових урядів) на пов'язання багатьох науковців математично-природничих наук та техніки з Україною (на ціональність, народження, освіта, праця і т.д.).

Збірка теж відмічує наукові події на Україні та технічні споруди. Для прозорости розподілено її на 12 розділів відповідно до дисциплін: 1) математика, 2) хемія, 3) фізика, 4) астрономія, 5) технічні науки, 6) геологія, географія та дослідне мандрівництво, 7) аеронавтика, 8) ракетознавство та високопростірні дослідження, 9) технічні споруди, 10) медицина та біологія, 11) зоологія, ботаніка та агрономія, 12) друкарство.

В останніх роках ця збірка одержала сім нагород на філателістичних виставках СЕПАД (Філядельфія), НОДЖЕКС (Елізабет), БАЛПЕКС (Балтимор) та НАПЕКС (Вашінгтон).

Виставка відбудеться в готелі Американа Рочестер при 70 Стейт вул. Вона відкрита в годинах від 10-ої рано до 5-ої по полудні.

64-ИЙ ВІДДІЛ СУА ВШАНУЄ Т. ШЕВЧЕНКА

Ню Йорк, Н. Й. — В суботу, 7-го березня ц. р., о год. 5-ій по полудні в Домівці СУА при 108 Друга авеню відбудеться вечір в пошану Тараса Шевченка влаштований заходами 64-го Відділу. В програмі: „Причинна" — мистецьке читання Лідія Крушельницька. Аналізу поеми „Причинна", за Леонідом Плющем подасть Оксана Щурова.

Складні проблеми очікують президента Реґена в Оттаві

Оттава. — Наступного вівтірка, 10-го березня, президент Роналд Реґен прибуде до Оттави з короткою візитою. Буде це його перша закордонна візита в ролі Президента ЗСА. Прем'єр федерального уряду Канади П'єр Трудо відбув пресову конференцію в Оттаві, на якій ширше обговорив всі основні моменти тієї важливої зустрічі.

Продовж свого короткого перебування Президент матиме в програмі розмов з прем'єром Трудо цілий ряд дуже актуальних для обидвох сторін справ, а зокрема:

* агресивну політику Москви безпосередньо і посередньо через свого сателіта Кубу в обширі Середньої Америки. Випадки в Ель Сальвадорі — багатомовна ілюстрація тієї загрози;
* намагання Канади перевести „канадизацію" економіки, що заторкує інтереси численних американців і американські фірми, яких канадський уряд плянує або вже почав викуповувати;
* користування водними багатствами й потреба спільних плянів для очищування повітря та довкілля;
* особливо конфліктним є питання затвердження договору між обидвома країнами в справі морської риболовлі на східному побережжі Атлантійського океану. Договір вже раніше заключений, але йому протиставляться два сенатори, які бережуть інтересів своїх виборців: сенатор Едвард Кеннеді з Массачусетс і сенатор Клейборн Палл з Ровд Айленду. Обидва сенатори мають на увазі інтереси риболовного промислу в своїх стейтах. Проти будь-яких змін у тому договорі висловився міністер закордонних справ Канади Марк МекҐвіген, який заявив, що „Канада не може торгуватися з тими реґіональними сенаторами".

Надзвичайно важливою справою для П'єра Трудо є майбутність господарських переговорів „південь-північ", тобто господарсько нерозвинених країн півдня з індустріяльними країнами півночі. Останньо ті переговори припинено з огляду не можливі до зідійснення вимоги відсталих країн. Але вже після того Трудо об'їздив деякі з країн півдня та відвідав Европу й почав знов обговорювати ті проблеми. Як повідомляють засоби масової інформації, це мабуть зв'язане з плянами Трудо після резиґнації з посту прем'єра Канада старатися бути обраним на генерального секретаря ОН.

Москва не допустила італійського комуніста до виступу

Москва. — Виступи комуністичних лідерів тут, на 26-му З'їзді КПСС, продовжають стерильну лінію, що її розпочав Леонід Брежнєв своїм виступом. Ніякої нової думки, ніякої нової відповіді на питання видвигнені життям, а тільки повторювання комуністичної фразеології — це все, що досі вивив той з'їзд, заповіджений з таким великим шумом. Одним з найбільш характеристичних моментів з'їзду є відмова представникові Комуністичної партії Італії виступити на ньому.

Джіянкарльо Паєтта, керівник офіційної делеґації КПІ на з'їзд, зовсім не крився зі своєю думкою, що він висловить негативну опінію італійських комуністів про совєтську збройну окупацію Афґаністану та про московські наклепи й погрози під адресою польських робітників і взагалі польського народу. Зате президія з'їзду повідомила його, що йому не буде дано можливости виступити на пленумі. В останньому моменті дано йому змогу виступити на політичному вічі в іншій залі Кремля.

Паєтта заявив, що італійські комуністи вимагають полагодження проблеми Афґаністану політичною дорогою й забезпечення йому статусу неопреділеної країни після виходу „чужих збройних сил" з Афґаністану. Він також наголосив підтримку італійських комуністів для польського комуністичного режиму і вимагав, щоб полякам була дана змога полагоджувати свої справи незалежно та шукати доріг до відбудови країни згідно з потребами й звичаями польського народу. Виступ Паєтти був оттим найвиразнішим протиставленням агресивній політиці російських комуністів. Він бо ішов повністю по лінії, яку зайняли італійські комуністи ще в грудні минулого року, що „російська мілітарна інтервенція матиме найтяжчі наслідки."

Подібно після італійського представника виступав представник англійських комуністів, але вживаючи значно лагідніших висловів. Французькі комуністи, очевидно, повністю підтримали лінію московського уряду і КПСС. День перед ними виступав прем'єр СССР Ніколай Тіхонов і заступник голови Держплину Ніколай Рижков. Обидва вони кликали до ощадностей, зокрема енергетичних засобів, та до більшої продуктивности.

ЗСА ЗБІЛЬШУЮТЬ ДОПОМОГУ ЕЛЬ САЛЬВАДОРОВІ

Сан Сальвадор, Ель Сальвадор. — Перемога урядових військ над лівими партизанами і їхніми ліберальними союзниками створила широкі можливості для господарської перебудови країни. Одначе внутрішня боротьба зруйнувала Ель Сальвадор до тої міри, що тільки допомога зі зовні може причинитись до його дальшого мирного розвитку. Президент Ель Сальвадору Хозе Наполеон Дуарте попросив великої допомоги в ЗСА, а урядові чинники у Вашінгтоні зареаґували позитивно.

Допомога для Ель Сальвадору йде в двох напрямках. З одного боку її ціллю є так змодернізувати й змінити оборонні сили Ель Сальвадору, щоб вони могли оборонити країну перед всякими спробами інтервенції зі зовні та з боку лівих елементів у нутрі, а з другого боку перевести потрібні господарські реформи з метою забезпечити населенню відповідний життєвий рівень.

Основою господарських реформ є велика аграрна реформа, яку саме тепер переводиться. Ціллю тієї реформи є викупити від великих землевласників значніші простори й поділити їх серед сільського населення. Частина викуплених від великих землевласників земель переходить в кооперативну власність селян, а частина на індивідуальну власність. Попереднім власникам за їхню землю платить державний скарб при допомозі ЗСА і міжнародних фінансових інституцій, а селяни сплачуватимуть за отриману землю на протязі 30 років відповідно розложеними ратами. Президент Дуарте попросив в ЗСА на ту ціль і для індустріялізації розбудови Ель Сальвадору 300 мільйонів долярів, а від Міжнародного валютного фонду — 80 мільйонів. Вашінгтон покищо забезпечив суму 200 мільйонів долярів, а в процесі дальших реформ і розбудови буде розглядати додаткові суми на ту ціль.

Для зміцнення оборони Ель Сальвадору Уряд ЗСА призначив збільшення мілітарної допомоги в грошах, воєнному виряді й інструкторах. В справі інструкторів Вашінгтон застерігся, що вони в ніякому разі не братимуть участи в бойових акціях. Інструктори-дорадники — це здебільшого технічні експерти, які вишколюватимуть сальвадорських вояків в обслузі гелікоптерів, нових типів зброї, радарів тощо.

Американська допомога зразу причинилася до значного поліпшення положення в Ель Сальвадорі, при чому деякі партизанські й противурядові елементи зголосили бажання до розмов і компромісу.

У світі

ДОТЕПЕР НЕВІДОМА І НЕРЕЄСТРОВАНА терористична група „Організація тайних збройних акцій" прислала лист у польській мові до дирекції баварської поліції в Мюнхені, в якому заявила, що ці члени виконали бомбовий замах на „Радіо Свобода" і „Радіо Вільна Европа" в Мюнхені. Баварська поліція подала, що ні в її реєстрах, ні в реєстрах інших німецьких централь, ані в Міжнародному поліційному бюрі в Женеві нічого про таку організацію невідомо. Цей і інші моменти викликають у поліційних чинників підозріння, що цей лист є містифікацією, або спробою справжніх винуватців звести поліційні розшуки на манівці.

ТЕ, ЩО НЕ ВДАЛОСЯ В НЮ ЙОРКУ, ВДАЛОСЯ у Франції. У часі футбольних змагань в'язнів на площі в одній із найбільш забезпечених тюрем у Франції Флєрі-Мерожі приземлився гелікоптер, два грачі вскочили до нього і пілот після декількох секунд відлетів на інше спортове грище під самим Парижем. Там обидва в'язні й двоє людей, що прилетіли в гелікоптері і які стероризували приватного пілота, що його вони найняли для фіктивного лету до Орлєану, від'їхали автом, яке очікувало на них. Така сама спроба перед двома тижнями в Ню Йорку не вдалася, бо гелікоптер не зміг зірвати дротяної охорони, за якою були в'язні.

ЧОТИРИ МІСЯЦІ ПЕРЕД ПАРЛЯМЕНТАРНИМИ виборами в Ізраїлі виразно виявилися головні напрямні дальшої передвиборчої кампанії, як теж ті елементи, які будуть підставою рішення виборців. Економіка країни — це те, що найбільше непокоїть населення та, на думку населення, вимагає негайних радикальних заходів. Інфляція зросла до понад 130 відсотків у річному відношенні, значно зросло безробіття, зменшуються можливості експорту ізраїльських виробів, щораз більшу частину бюджету консумує оборона країна, зросли непропорційно ціни на енергію, а надії на допомогу з-за кордону меншають. Теперішній уряд Менахема Беґіна започаткував різні заходи, які, одначе, не в силі комплексно розв'язати проблеми. Опозиційна Партія праці виступила з цілим рядом господарських проєктів, які підтримали в засаді робітничі профспілки.

МАЙКЕЛ ШТЕРНЕР, ЗАСТУПНИК І ПОМІЧНИК державного секретаря для справ Близького Сходу прибув до Каїру з метою перевести вступні переговори в справі стаціонування американських збройних частин на півострові Синай, який незабаром буде повністю повернений Єгиптові. Ізраїльський уряд, який частину окупованого у 1973 року Синаю вже повернув Єгиптові передчасно, погодився, щоб міжнародні військові частини, а в першу чергу, військові з'єднання ЗСА зайняли стратегічні точки Синаю. Дотепер тільки на демаркаційній лінії між ізраїльсько-єгипетськими військами є американські обсерваційні пункти. На частині Синаю, що ще в ізраїльських руках, знаходяться два величезні, наймодерніше влаштовані військові летовища, на яких, власне, мали б бути стаціоновані також закордонні частини. Завданням Штернера є провірити, які країни могли б брати участь у цьому.

АВСТРАЛІЙСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗААРЕШТУВАЛА в Сиднею молодого німця, який прибув до Австралії нелеґально. Жив він під прибраним прізвищем, а має це бути понад десять років пошукуваний видатний член терористичної банди Бадер-Майнгоф, найбільшої терористичної організації у Західній Німеччині. Банда Бадера-Майнгофа вславилася своїми прецизними бойовими виступами, жорстокими вбивствами, частими збройними зударами з поліцією та нападами на американських вояків і бомбленням їхніх касарень. Після заарештування поліцією головних її керівників, які опісля покінчили самогубством у тюрмі, частина членства змогла скритися. До них, власне, належав арештований в Сиднею, Австралія, Петер Ганс Кноль. Останнім часом банда майже не проявляла ніякої активности.

В Америці

ФЕДЕРАЛЬНА РАДА АВІЯЦІЇ ПОГОДИЛАСЯ на підвишку цін, запропоновану американськими летунськими компаніями, які, однак, не повинні перевищувати шість відсотків. Речники великих летунських компаній заявили, що квитки на внутрішні і закордонні полети подорожчають починаючи вже від понеділка, 9-го березня ц.р. Щодо внутрішніх перелетів, то вже наступила погодженість між компаніями і Радою авіяції, а про закордонні рейси ведуться ще переговори між обидвома сторонами. Компанії обстоювали думку, що у зв'язку з подорожчанням бензини, вони змушені підвищувати ціни на перелети, або значно скорочувати свою обслугу. Вони покликалися на рішення президента Роналда Реґена, який ще в початкових днях лютого зніс контролю на бензину і оливу до огрівання будинків, і тому оливні компанії піднесли ціни на свій прокукт не на п'ять центів, як загально сподівався Уряд, а на 15 і більше центів.

ВОДЯНІ РЕЗЕРВУАРИ, ЯКІ ПОСТАЧАЮТЬ питною водою місто Ню Йорк, наповнились на 58 відсотків водою завдяки тому, що в останніх кількох днях збільшилися опади. У зв'язку з тим, посадник цього міста-велетня Едвард Кач заповів, що він, якщо дощеві дні продовжуватимуться, може, й не буде проголошувати другої фази заощаджування води, яка мала ввійти у життя вже 1-го квітня ц.р. Міський уряд, однак, закликає населення й далі заощаджувати воду. Показники виказали, що кампанія посадника була успішною, бо ньюйоркчани зуживають 35 більйонів ґальонів води менше, ніж зуживали раніше. Водяна криза у двох сусідніх стейтах Ню Джерзі і Коннектикат ще далі триває.

ЩЕ ОДНА ВЕЛИКА, ЦИМ РАЗОМ НАФТОВА корпорація вирішила з причин надто високих податків покинути Ню Йорк і перенести свою централю до Далласу в Тексасі. З хвилиною перенесення Колтекс Петролїюм працю втратять біля 700 осіб, і це збільшить і без того вже високий відсоток безробіття в місті-велетні, з якого чимраз більше великих компаній випровадиться. Вправді дирекція компанії запропонувала усім працівникам переїхати до Тексасу, але з цієї пропозиції ледве чи багато скористає, бо такий переїзд пов'язаний з ліквідацією нерухомостей і багатьма іншими навиґодами. Посадник Едвард Кач безуспішно намагався переконати дирекцію компанії залишитись у Ню Йорку.

СЕНАТОР ЕДВАРД КЕННЕДІ, ДЕМОКРАТ з Массачусетс, скритикував економічний плян президента Роналда Реґена, кажучи, що цей плян є кривдячий і несправедливий у відношенні до багатьох мільйонів американських громадян. „Я стурбований, — заявив сен. Кеннеді кореспондентам, — що бюджетові обмеження, запропоновані Президентом 18-го лютого ц.р. на спільній сесії Конґресу, найбільше покривдять середню верству населення, не згадуючи вже про найбідніших". Він скритикував також програму обмеження податкової системи, яка радше принесе великі користі для багатої верстви і нічого не допоможе середній. „Сі-Бі-Ес Ньюз" дає тепер можливість провідним демократам і керівникам більших профспілок висловити свою думку щодо програми президента Реґена. Пізніше компетентні республіканці, які підтримують Президента, матимуть змогу на цій же програмі обороняти його плян.

РЕЧНИКИ ФЕДЕРАЛЬНОГО УРЯДУ заявили, що президент Роналд Реґен погодився на продовження, практично на необмежений час, речення сплати кредитів на суму 88 мільйонів долярів, що їх Польща повинна була сплатити до першого червня цього року. Речники Адміністрації думають, що рішення американського уряду впливатиме на інші західні країни і що вони також, з метою причинитись до покращання економічних відносин у Польщі, погодяться на відсунення речення сплати кредитів. У загальному Польща винна західним країнам 25 більйонів долярів.

Бюлетень Центру етнічних студій пише про українців

Піттсбурґ, Па. — „Пенсильвенія Етнік Стадіс Ньюзлеттер", публікація Пенсильванійського Центру для вивчення етнічної спадщини, що міститься в Університетському Центрі для міжнародних студій у Піттсбурзькому університеті, при кількох нагодах на своїх сторінках згадує українську етнічну групу в ЗСА.

В публікації згадано д-ра Мирона Куропаса і подано на сторінці ілюстрацій два рази українську тематику: мапу „Україні у вишиві", видану Союзом Українок Америки, з зазначенням різних стилів вишивки по різних околицях України та фото з української виставки народного мистецтва, частини великої етнічної виставки у Вілліям Рейн Музеї у Гаррісбурґу, Па., що її влаштовано Губернаторською Спадщинною Комісією стейту Пенсильванія.

На відкритті цієї презентативної виставки, у неділю, 7-го грудня минулого року, на якому був присутній тоді також губернатор Торнбирґ, поміж іншими етнічними групами виступав український танцювальний ансамбль „Волошки" під керівництвом Зої Ґраур-Корсунь з Філядельфії.

Це число бюлетеня містить двічі згадку про д-ра Мирона Куропаса, колишнього дорадника в етнічних справах у Білому Домі для президента Форда. Перший раз його прізвище згадується, як ілюстрація для правильности нової етнічної політики у Вашінгтоні, коли на становище дорадника було поставлено таки справжнього представника етнічної групи, особливо ж — слов'янської, а це вужче — українського, цим даючи доказ про „нову етнічність" у противагу до „старої етнічности", до якої традиційно зараховувалися чорні, пуерто-ріканські, жиди, італійці й ірляндці (айриш). Саме в цим рамки поширило, включаючи сюди й ті народи, про яких колись в ЗСА не радо згадувалося.

Другий раз прізвище її ім'я д-ра М. Куропаса згадується у вістці „Чи буде Бюро етнічних справ у Реґеновій Адміністрації?". У ній читаємо: „Одним з найважливіших досягнень нового етнічного руху в Америці було встановлення Бюра у етнічних справах у Білому Домі. Таке бюро перший раз було встановлено за президентства Джералда Форда. Українець д-р Мирон Куропас очолив етнічне бюро Фордової Адміністрації; італійський американець Стівен Аслло служив у цьому характері за президентури Джіммі Картера. Обидва ці мужі принесли зі собою на це становище широку багато-етнічну візію і проникливість.

Особа, призначена очолювати Бюро етнічних справ, є критично важливою. Кожна Адміністрація потребує речника в обсягу внутрішніх справ, які торкаються усіх аспектів етнічних груп — етнічної освіти, етнічних громадян старшого віку, відновлення етнічних поселень". Кінчається ця замітка закликом до читачів „Ньюзлеттер" писати на тему важливости такого Бюра на адресу: Domestic Policy Office, 9th Floor, 1726 M. St., N.W., Washington, D.C. 20270.

Цей бюлетень також у списку набутих важливих матеріялів архівної вартости для архівів Центру (Pennsylvania Ethnic Heritage Studies Center) вичисляє набуті від Відділу 63-го Українського Народного Союзу у Форд Сіті, Па., матеріяли, що стосуються життя і праці цього Відділу: статут, чартер, правильники, протоколи, світлини й витинки з газет.

У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ Д-Р М. СМОРОДСЬКИЙ

Ню Йорк, Н.Й. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 6-го березня 1981 р., в год. 7-ій вечора, тут у приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга авеню, відбудеться інформативна та аналітична доповідь д-ра Мирослава Смородського, офіційного делеґата ЗСА на Мадридську конференцію, на тему: „Людські права, Гельсінські угоди і Мадридська конференція".

Після доповіді — дискусія.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 year — $30.00, 6 months — $16.00, 3 months — $9.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — 50¢. Make checks or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to "Svoboda", P.O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303.
P O Box 346 Jersey City N J 07303

Розв'язка основної проблеми

Дотепер здебільшого вважали, що ключем до розв'язки ситуації на Середньому Сході є ізраїльсько-арабський конфлікт. Погляд цей так глибоко закорінився, що його визнавали в пресі і в міністерських кабінетах, серед загалу суспільства і на інтелектуальних верхах. Ізраїльсько-арабський конфлікт для більшості людей заслоняв всі інші проблеми того простору, а не раз і майже усього світу. Уряд президента Реґена зірвав із тим вузьким і далеким від дійсности поглядом не лише в теорії, але й у практиці, та почав висувати у своїх конкретних потягненнях на перше місце ті проблеми, які направду є першими.

Пересунення це в поглядах і поступуванні Державного департаменту стало відомим і його опубліковано в часі побуту міністра закордонних справ Ізраїля Іцака Шаміра у Вашінгтоні. Відповідаючи на пропозиції Шаміра якнайскорше почали продовжати переговори в справі переведення у життя постанов договору в Кемп Дейвиді, а в першу чергу, точок про надання автономії палестинським арабам, державний секретар з'ясував американське становище: „Ми переконані, що найвищим пріорітетом у політиці ЗСА в тому просторі під сучасну пору є припинити дальше послаблювання Заходу у відношенні до Совєтського Союзу. Осягнення цієї цілі само собою матиме оздоровлюючі наслідки на дальший мирний процес".

На думку теперішнього американського Уряду, ізраїльсько-палестинський конфлікт — це складова частина конфлікту на Середньому Сході, а середньосхідній конфлікт — це частина загального, дуже глибокого конфлікту з Москвою. Отже розв'язувати поодинокі елементи того конфлікту — це Сизифова праця, бож після кожного здобутку ми знов опинимося на старому місці, доки не візьмемося до ядра справи, до підстав, які зумовлюють чи викликують і розпалюють усі інші клопоти. А тим ядром і підставою є російський імперіялізм. а якщо хтось хоче, то совєтський імперіялізм, що по своїй суті є тим самим.

Сьогодні найбільш загроженими є країни Перської затоки. Цей терен представляє собою два неповторні елементи: він постачає половину, дві треті, а не раз майже всю енерґію, яка потрібна окремим промисловим країнам; а при цьому він в існуючому укладі сил є мостом до Індійського океану, до Південної Азії, до Африки, до східньої частини Середземного моря. Секретар Гейґ звернув увагу Шамірові, ізраїльському міністрові закордонних справ, що головні елементи небезпеки — це совєтські бази в Етіопії, в Південному Ємені й Адені, це континентальне й морське проникання в Сирію, це висування совєтської сили на південний берег Середземного моря у Лівії та в інших країнах. Державний секретар Гейґ ще раз підкреслив, що Уряд президента Реґена стоїть на базі домовлень договору в Кемп Дейвиді, але в світлі існуючої ситуації він мусить категорично респектувати гієрархію завдань, і тому розмови в справі автономії для палестинських арабів мусять почекати на свою чергу.

Це ж бо ясно, що в інтересі Совєтського Союзу вманеврувати ЗСА і його союзників у периферійні проблеми, розв'язки яких навіть якщо б їх удалося розв'язати, нічого або дуже мало дадуть, а тим часом самому просуватися по маґістральній лінії й розвивати свій загальний плян.

Міністер Шамір висловив думку, що всяка затримка в полагоджуванні проблеми автономії для палестинських арабів і відкладання дальших переговорів між Єгиптом і Ізраїлем — небезпечні. На думку Шаміра, відновлення розмов між Єгиптом і Ізраїлем — це найважливіше і найбільш натискаюче „завдання". Коли цього вже не робити, тоді існує небезпека, що на „той терен можуть втиснути інші ініціятиви й інші заходи". Міністер Шамір, очевидно, бачить Ізраїль і його посередні й безпосередні інтереси центром усіх інших справ. Для державного секретаря Гейґа до проблем Ізраїля долучуються проблеми Савдійської Арабії і її сусідів, проблеми тривалого забезпечення миру в районі Перської затоки, питання забезпечення Ірану перед упадком в совєтську сферу впливів, питання забезпечення свободи Індійського океану і так далі.

Для Ізраїля важко погодитися на такі самозрозумілі для ЗСА речі, як дозброювання Савдійської Арабії й інших приязних арабських країн, як питання Іраку, врешті, як завдання зміцнити й утривалити потугу Єгипту. Це все є комплекс, поодинокі елементи якого взаємно впливають на себе. І ЗСА, які відповідають за цілий комплекс, не можуть давати переваги одному чи другому елементові.

Зі значно більшим зрозумінням до тієї нової політичної стратегії поставилися єгипетські державні чинники. Єгипет є в силовій системі Середнього Сходу й Африки передовою потугою. І його керівні діячі бачать, що ізраїльсько-палестинський конфлікт це тільки частина, яка аж ніяк не сміє заслонити собою цілости, що розмови про автономію в Палестині, як це висловився віцепрезидент Єгипту Госні Мубарак, мусять зачекати.

Т. Т.

КОНФЛІКТ ДВОХ ВЕЛЕТНІВ

МАНЕВРИ Й ЗМІНИ В ПОЛІТИЦІ КНР

II

Якийсь час після того, як по всьому Китаї розійшлися вістки про остаточне відсунення голови КПК Гуа Гуофенга від будь-якої керівної ролі в житті партії і держави та позбавлення його останнього посту, навіть дехто натякав на можливість віддання його під суд, несподівано він, знов усміхнений і задоволений, появився у своєму офіційному характері як голова КПК. Виступив він офіційно на державному бенкеті в Пекіні в честь Гоанга Ван Гоана, утікача з В'єтнаму.

В тому його виступі є два очевидні вістря: поперше, заперечення його уступлення, принаймні під сучасну пору, хоч це вже подавано як доконаний факт, а ніхто з офіційних чинників того не заперечив, а подруге, уладження державного бенкету з участю найвищих державних і партійних чинників політичному утікачеві, який прибув до КНР вже перед роками. Гоанг Ван Гоан, заступник президента парляменту В'єтнаму і один із керівних осіб привладної групи, втік до КНР і опублікував заяву, що сучасний в'єтнамський уряд наділі зійшов до ролі сателіта Москви й у системі російської імперіялістичної політики виконує ролю послушного знаряддя. Коли ж він противставився тому і почав активно організовувати спротив, його викрито і йому прийшлося рятуватися утечею. Нам невідомі всі причини влаштування державного бенкету політичному втікачеві, але з нього і з інших подій треба зробити висновок про нову фазу активізації КНР в обширі Південносхідньої Азії, властне тієї частини евразійського континенту, де лежить В'єтнам.

Нові ініціятиви

Політика КНР зовсім виразно пробує урухомлювати різні відтинки закордонної діяльности й створювати для себе нові можливості. Минули ті часи, коли в добі Великої культурної пролетарської революції Пекін відкинув своїх амбасадорів із різних столиць світу, замикав амбасади, посольства й консуляти, а чужих дипломатів переслідував у себе. Тепер так багато змінилося! Насамперед — великі зміни на найважливішому для Китаю російському фронті. Совєтський Союз справжній, послідовний і невмолимий, а при тому й найнебезпечніший ворог КНР. І цей ворог фактично спаралізований, принаймні на якийсь час. Росія завжди була ворогом Китаю. Ненависть до Китаю і страх перед ним — глибока прикмета в поставі російської людини. Це ж ніхто так настирливо й холоднокровно не переводив політики розчленування Китаю у добі найбільшого його упадку, тобто при кінці минулого і на початку цього століття, як Росія. І тому зовсім не дивні ті всі найрізнорідніші потягнення сучасної совєтської Росії проти комуністичного Китаю. СССР тримає на кордонах Китаю мільйон бійців у поготівлі з наймодернішою бойовою технікою та з найкращими бойовими старшинами. Але що з того, якщо ті армії зі своєю несамовитою нищівною технікою не можуть рушитися, бо цілий кордон СССР від Гімалаїв аж до західнього побережжя Чорного моря тліє й більший пожар може вибухнути будь-коли на котромусь його відтинку. А для СССР той кордон насьогодні найбільш невральгічний і загрозливий: Афганістан, Пакістан, Іран, Туреччина — все це може спалахнути несподіваним вогнем. Та найгірше те, що в запіллі тих теренів воєнна машина ЗСА і потуга їхніх союзників, найбільш життеві інтереси яких були б загрожені таким вогнем, отже вони мусіли б усіми засобами, навіть силою захищати їх. І це врахував Китай.

Поїздка Джао Зіянга

Джао Зіянг, член КПК від молодих років, виявив себе добре на різних постах у системі КПК та в державному апараті червоного Китаю. І коли прийшов час зміни на пості прем'єра міністрів, — відходив Гуа, або його відсували, — Джао перебрав цей пост. На цьому пості він показав себе політичним реалістом, людиною, що розв'язує щоденні, а тим більше великі політичні проблеми не в площині доктринальних приписів, а згідно з прагматичними вимогами ситуації і заплянованих потреб. Внутрі КНР він разом з Денг Шіяопінгом спільно заходжується коло зміцнення китайської економіки та зрушення творчої активности китайських мас, а тепер прийшов час — виступів назовні.

Без особливих фанфар Джао Зіянг відвідав двох головних своїх сусідів — Бірму і Таїлянд. З ціллю цих поїздок він зовсім не скривався, а навпаки, підкреслював, що в той спосіб він хоче спричинитися до зміцнення загального фронту проти російської гегемонії у тій частині світу. Очевидно, що його прийняли гостинно й обговорювали спільні питання не лише політичного, але й господарського характеру та проблеми культурного обміну, який є особливо гострою потребою серед народів тієї частини земної кулі. Довгі десятки, чи навіть сотні років вони були ізольовані від головних річищ культурного й наукового розвитку,

(Продовження на ст. 3)

Володимир Левенець

ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ПРАВДУ

Київська газета, а також офіційні совєтські аґентства ТАСС і РАТАУ, в останньому часі помістили широкі звідомлення про „різдвяне свято в Почаївській Лаврі" з цитатами зі „святого послання" Київського і Галицького екзарха „усієї України" Філярета, немов бажаючи заперечити ці тривожні вістки, які останньо надійшли з України про посилення переслідування релігії і нищення церковних пам'яток, зокрема церков і забудувань Почаївської Лаври.

Як відомо, недавно в Українській Інформаційній Службі „Смолоскип" опубліковано повідомлення, згідно скарги мешканців Почаєва і українських вірних, які написали протестні листи до Об'єднаних Націй про ситуацію у Почаївській Лаврі в останніх роках з проханням про інтервенцію у цій справі. У скарзі між іншим пишеться, що вірні і богомольці зустрічаються дуже часто з насильством і приниженням зі сторони совєтської влади. Вірні нагадують генеральному секретарю ОН Куртові Вальдгаймові, що уряд СССР тільки на словах бореться за права людини, але насправді він грубо нарушує права віруючих у Бога людей. Наприклад, Почаївській Лаврі вони відібрали всю землю, а навіть забрали насильно декілька забудувань, між ними колишній архиєрейський будинок, що входить у склад архітектурного ансамблю Лаври і тим самим нарушили територію манастиря. У відібрані будинки влада примістила лікарню для психічно хворих, штаб міліціонерів-дружинників, які постійно знущаються над вірними, відбирають молитовники і інші приватні речі, а навіть насилують молодих жінок. забороняють ходити в церкву та стосують інші шикани, не згадуючи про дійсно хуліганські вибрики, як вішання білля на пам'ятниках святих, виписування соромницьких написів на нагробках тощо.

Оце стільки пишуть жителі Почаєва. А що говорять совєтські пропаґандисти про Почаїв і Почаївську Лавру? Ось приклад взятий з їхніх же таки видань. Олександер Дикий, кореспондент РАТАВ пише: „Далеко в морозному повітрі лине густа мелодія дзвонів...Вони сповіщають, що в соборі Почаєва — Успенському починається урочиста літургія, присвячена різдвяному святу. Після короткого співу хору з вітальним словом до присутніх звертається настоятель лаври архимандрит Іоаков. Він говорить про велику місію Руської православної церкви, основою якої є вчення апостола Павла „Христос є наш мир".

В цьому дусі „миру" веде дальшу свою розповідь кореспондент Дикий, який у видуманому ним, або в заздалегідь зааранжованому органами КҐБ інтерв'ю з людьми, які нібито прибули на „мольбу" до Почаївської Лаври. поширює совєтську офіційну пропаґанду. Він устами „богомольця" Гната Романова, який приїхав до Почаєва автобусом з Кременця каже, що молодь „тепер рідко відвідує церкву, хоч у нас існує повна свобода. Ніхто нас віруючих не переслідує, ніхто ніде не питає, чи ти віруючий чи ні. Нарівні з усіма користуємося однаковими правами."

Очевидно, совєтський пропаґандист не вдовольняється одним інтерв'ю з „богомольцем" Після Богослуження він веде також розмову з архимандритом Іоаковом й іншими священиками Лаври. Це так для збільшення авторитету переказаної ним „правди" про Почаїв. Архимандрит Іоаков розказує, мабуть, для прикриття раніших повідомлень про ліквідацію деяких забудувань Почаївської Лаври, що „вже знято риштування з Успенського собору, який ремонтувався, а ремонтні роботи і реставрація тривають також в інших церквах лаври...Держава охороняє своїм законом пам'ятники історії та культури, турбується, щоб зберегти їх для майбутніх поколінь". Своє слово до совєтської пропаґанди додає також ігумен Панкратій, який каже, що „життя нашої обителі відбувається за тими порядками, які притаманні кожному монастирю. Ніхто не втручається в наше життя, не чинить перепон у віроісповіданні . Ми можемо вільно молитися...ми маємо усі умови, щоб відбувати релігійні потреби." Порівнюючи богохульну розмову „богомольців" і „священослужителів" — пропаґандистів совєтської урядової політики і написане кров'ю серця звернення українських вірних до Об'єднаних Націй, вдумливий читач мусить прийти до висновку, що совєтська пропаґанда перебрала, як то кажуть, мірку. „Хроніка Литовської Католицької Церкви" підпільний релігійний журнал і зрештою інші подібні видання, а також наочні свідки говорять натомість про безупинні переслідування релігії та вірних в СССР, де КҐБісти живцем спалюють священиків, які залишились вірними Католицькій Церкві, наприклад о. Омеляна Ґорґулю, о. Івана Токика, про що розказав учасникам конференції для справ безпеки і співробіт-

(Закінгення на стор. 3)

Святослав Караванський

Дружня бесіда

ВІД АВТОРА: З численних відгуків читачів та з передруків, опублікованих у „Свободі" „Дружніх бесід", можна зробити висновок, що мої виступи у пресі схвально сприйняті читачами. Проте, звичайно, є і опоненти. Є такі, що пишуть мені особисто через редакцію „Свободи", а є такі, що виступають у пресі.

Наявність у людей іншої думки і здорова полеміка на теми, зачеплені у бесідах — це закономірне явище і його можна тільки вітати. Але при одній умові — що гра ведеться чесно.

Однак цього не можна сказати про репліку, опубліковану в одній нашій газеті. Стаття вбачає у моїх поглядах купу недоліків, але автор не вважає за потрібне підписатися своїм іменем, а вдається до псевдоніму.

Я розумію наявність псевдонімів у авторів літературних творів. Я розумію також, чому совєтські кагебісти від журналістики підписують свої пасквілі у совєтській пресі псевдонімами. Бо це люди, які бояться правди, які йдуть проти правди, які усоціблюють сили темрями. Вони ховаються від світла, від гласности, так, як ховається злодій, як ховається наклепник. Але нащо людині, яка має і захищає свої погляди, ховатися за псевдонімом?

Коли стаття підписана псевдонімом, то під сумнів ставиться чистота намірів автора. І його вболівання за „незалежність України", за „єдність еміґрації" видаються нічим іншим, як маневром для маскування своєї істинної мети, котра, як правило, діяметрально протилежна маскувальним заявам.

Дивно, що люди, які вважають себе захисниками демократичних ідеалів, вдаються до таких, м'яко кажучи, недемократичних методів.

Другий ґатунок сумнівних полемічних методів-це написання статті взагалі без підпису. Я одержав таку статтю з Торонто. Стаття написана на бляпку організації, але хто її написав? Хто ховається за загальною вивіскою? Полемізувати можна з конкретним автором або авторами. Вести анонімно-псевдонімну полеміку це все одно, що грати у сліпого кота. Така полеміка суперечить етиці не тільки журналістських, але й звичайних людських відносин.

Отже, будьмо чесні, панове опоненти, не тільки на словах, але й на ділі.

ПИТАННЯ: Знаємо, що вояків УПА після 25-літнього відбуття покарання, большевики висилали ще на заслання. Як ви думаєте, чи перед вашим від'їздом з України багато вояків УПА було ще на засланні і чи ще й тепер багато їх там перебуває?

ВІДПОВІДЬ: Офіційно заслання після 25-літнього ув'язнення скасоване. Але практично воно є і досі. За півроку до звільнення в'язня питають: Куди поїдеш. Коли він дає свою адресу, звідки його заарештовано, то йому кажуть, що туди не можна, вибирай щось інше. Отож багато жителів Західньої України після звільнення живуть у Східній Україні, або й за межами так званої УССР. Так Ю. Шухевич після звільнення жив у Нальчику (Кавказ). Якщо хто має родичів на Сибіру чи у Казакстані, то їде туди. Сказати точно, скільки сьогодні є колишніх упівців на Сибіру мені важко. Це можна зробити, діставши доступ до статистики, що її веде КҐБ. Знаю, що після комісії 1956 року багато засуджених повернулося додому і живе вдома.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Спритний Заґлоба

Згадка про Заґлобу в 34-му числі „Свободи" пригадала мені, що Заґлоба був також добрий дипломат, який нам тепер придався б.

З трилогії пригадується мені, де два польські маґнати сперечаються, хто з них має бути головним командиром військ. Не тямлю їхніх прізвищ, тому назву їх А і Б. Отже маґнат А посилає Заґлобу до маґната Б із повідомленням, що головним командиром буде він маґнат А. Заґлоба при зустрічі з маґнатом Б втяв красноріччиву промову про те, який то великий патріот є його пан А. З любови до батьківщини він навіть готов піддатися під команду пана Б, якщо той так дуже того хоче. Пан Б дуже тим обурився, мовляв, він чейже не гірший патріот ніж пан А і тому він повеліває, щоб пан А був головним командиром.

В надії, що і в нас знайдеться Заґлоба, що своїм дипломатичним хистом розв'яже наш УККА-ківський вузол, залишаюся з правдивою пошаною

Степан Микита
Честер, Па.

К.Крупський

ЧИ ЗАБУДЕ СВІТ МЮНХЕНСЬКУ ЛЕКЦІЮ?

2

Гітлер легко зумів прихилити на свій бік німецьких мілітаристів,яким промовляли завойовницькі пляни Гітлера. На сторінці четвертій автор пише, що Гітлер часто вказував на Україну, як частину майбутнього німецького „Лебенсрауму". Визначні німецькі індустріялісти та мілітаристи захоплювалися демагогією Гітлера, а в часі загрози комунізму вона особливо промовляла до їхніх переконань. Внаслідок сплачування воєнних відшкоджувань, країна терпіла фінансові тягарі.

Озброєння Німеччини почалося вже перед приходом Гітлера до влади. Автор каже, що вже в 1932 році, було запізно, щоб міжнародна комісія мала якийсь вплив на хід подій у Німеччині, яка тоді втратила контролю проти озброєння Німеччини. (сторінка 84).

Не тільки нацисти, але й також їхні симпатики, зустріли номінацію Гітлера на райхсканцлера з великим ентузіязмом.Вони парадували зі смолоскипами по містах Німеччини. В Бамберґу похід вів молодий поручник кавалерії Клявс фон Штауфенберґ, який в 1944 році невдало підклав бомбу під стіл з мапами фюрера.

Внутрішня політична боротьба німців від закінчення Першої світової війни до перебрання влади Гітлером була досить жвава. Гітлер зустрівся з опозицією, яка навіть серед визначних генералів, тривала ще кілька років після того, коли Гітлер захопив владу. Наприклад, ген.Людвік Бек остерігав Гітлера перед катастрофою і в доказ протесту проти пляну захоплення Чехо-Словаччини, 21-го серпня 1938 року,зрезиґнував з посту шефа штабу армії Браухіча. Ген.Бек посідав широке знання мілітарної науки, а проте, Гітлер зробив його підлеглим Браухічові, який далеко не дорівнював кваліфікаціям Бека.

Другим визначним генералом, який мав відвагу висловити критичні думки відносно замірів Гітлера, був ген. Ернст Вайцзекер. Тоді як Гітлер інтенсивно працював над пляном захоплення Судетів, обидва названі ґенерали вже були на „емеритурі". Тих, що на думку Гітлера могли бути під впливом тих визначних генералів, усунено, або вони „позникали". Гітлер позбувся усякої опозиції і його накази стали законом.

Провідники і дипломати заінтересованих країн відчули, що початкова вимога Гітлера автономії для три і півмільйона судетських німців була тільки параваном, який заслоняв його дальші заміри. Це все разом викликало страшне політичне напруження — так у самій Чехо-Словаччині, як і в Великобританії та Франції. Англійський уряд робив натиск на — французький, домагаючись якоїсь протидії для задержання гітлерівської аґресії. Треба мати на увазі, що в тому часі в Еспанії проходила громадянська війна, в якій протилежні сторони майбутньої світової війни випробували модерну на той час зброю — літаки і панцерні танки.

Із причини стратегічних мотивів Гітлер не хотів скорої перемоги генерала Франка, але не зважаючи на це Англія і Франція виразно бачили перевагу якости німецької авіяції та панцерної зброї. Правда, англійці скоро поліпшували якісно і кількісно продукцію воєнних літаків, але у Франції будова воєнних літаків була скандальною під кожним оглядом. Незалежно від цього ті, які аранжували політику в країнах Антанти, хотіли бачити союзну, а не свою країну жертвою першого гітлерівського удару. Кожен хотів, щоб гітлерівська гидра поламала свої зуби на комусь іншому, а тоді вже легше буде виступити проти дещо ослабленої Німеччини.

Чемберлен дуже не любив Совєтського Союзу і не бажав, щоб Великобританія входили з тим союзом у тісніші політичні стосунки. В нього радше було бажання, щоб Німеччина і Совєтський Союз поламали свої зуби один на одному, однак совєтські дипломати не бажали собі такої приємности і хитро викручувалися від допомоги Чехо-Словаччині. Так французи, як і англійці боялися прямої конфронтації з німецькою воєнною технікою, а головно, боялися німецької авіяції. Уже в 1935 році Герман Ґерінг — маршал німецької воєнної авіяції, у інтерв'ю для „Лондон Дейлі Мейл", сказав, що Німеччина посідає літунську зброю. Уже в 1936 році, німці розпочали досліджувати ракети — попередників їхньої ракети типу Ф-2. Усе було засекречено, але не зважаючи на це, лиш самі натяки спричинялися до творення мітів про німецьку „спеціяльну зброю" та про непоборність німців.

До творення того роду мітів дуже багато причинився славний американський літун Чарлс Ліндберґ, який в травні 1927 року, перший в історії літунства, одинцем перелетів Атлантійський океан. Ліндберґ одружився з донькою американського амбасадора в Мехіко Анною Морров, яка пізніше стала письменницею. Коли в Ліндберґів викрали їхню першу дитину, вони переїхали до Великобританії та осіли в Лондоні, де заприязнилися із американським амбасадором Джозефом Кеннеді і його родиною.

Завдяки цій родині, Ліндберґи увійшли в близькі зв'язки з визначними англійськими державними мужами і політиками. В липні 1936 року, Ліндберґи відвідали Німеччину, де на протязі тижня Ліндберґ оглянув осяги німецької авіяції. Ґерінг прийняв Ліндберґа незвичайно приязно, дозволивши йому оглянути фабрики літаків, а навіть дав йому випробувати літак, модель якого належав до „засекречених".

Ліндберґ чомусь надто критично ставився до свого народу. Наприклад, у листі до приятеля він писав, що „американці є примітивним народом, якому бракує дисципліни та стандартів моралі".

Під час візити Ліндберґи захопилися Німеччиною, Анні Ліндберґ — припала до вподоби німецька чистота і порядок а Чарлс захопився ще й німецьким летунством.

Опісля Ліндберґ також відвідав Совєтський Союз, Чехо-Словаччину і Францію. У цих країнах він мав також можливість оглянути фабрики літаків. Повернувшись з подорожі, Ліндберґ поширював поміж англійцями думку, що німецькій авіяції ніщо не може протиставитись. З ним говорили не тільки члени англійського парляменту, але й також — англійські визначні інженери і знавці авіяції, прийшовши до висновку, що погляди Ліндберґа про силу німецької авіяції дуже перебільшені.

(Продовження буде)

БОЙОВИЙ ВІДДІЛ СЕПАРАТИСТИЧНОЇ організації басків ЕТА проголосив „безумовне й необмежене завішення зброї" та звільнив трьох почесних консулів, що їх недавно схопили терористи ЕТА як закладників. Це своє рішення подали представники ЕТА на пресовій конференції у південній Франції, де більшість баскських сепаратистів живуть в екзилі. Таке рішення винесли керівні чинники ЕТА і бойового відділу тієї організації після останніх подій в Еспанії. Спроба перевороту, яку вчинили деякі військові кола й значна частина Цивільної гвардії у Мадриді, вказує на те, що армія щораз більше занепокоєна терористичними виступами й готова взяти владу у свої руки, а тоді вона, напевно, силою зліквідувала б усякий спротив. З другого боку, рішучий виступ короля Хуана Карльоса на захист демократії і демократичних процесів переконав, що в Еспанії під його керівництвом країна може не лише модернізуватися й розбудовуватися, але соціяльні й політичні права населення зростатимуть. Власне це наголосили члени ЕТА, як підставу свого рішення припинити терористичну боротьбу. Вже після цього рішення інший відділ тієї самої організації виконав новий напад.

У СВІТЛУ ПАМ'ЯТЬ

Вшановуючи світлу пам'ять померлих дорогих осіб, на українські студії в Гарвардському університеті пожертвували:

Ірина Васинчук — 1,000 дол., замість квітів на могилу мужа бл. п. ІНЖ. АНАТОЛІЯ ВАСИНЧУКА.

Д-р Олекса і д-р Лариса Біланюки — 1,000 дол., замість квітів на могилу мами бл. п. МАРІЇ БІЛАНЮК.

Мирослава і Ярослав Зубалі — 200 дол., Осипа Мінчак — 50 дол., Марія Вілозор — 10 дол., замість квітів на могилу бл. п. МАРІЇ БІЛАНЮК.

Українсько - Американська Фундація, Роман І. Смук, президент — 500 дол., в пам'ять св. п. РОМАНА В. СМУКА.

Д-р Ірена Гребеняк — 250 дол., в пам'ять батька бл. п. ІВАНА ГРЕБЕНЯКА та брата бл. п. РОМАНА ГРЕБЕНЯКА.

Володимир і Анна Столярські — 250 дол., в пам'ять бл. п. АРСЕНІЯ РИБЧИНСЬКОГО.

Микола Дзядик — 100 дол., в пам'ять батьків бл. п. ОЛЕКСАНДРА і ЛУЛЕЇ ДЗЯДИК.

Олена Кос з дітьми — 100 дол., для вшанування пам'яті св. п. ІНЖ. РОМАНА КОСА.

Д-р Євген і Неоніля Стецьків — 100 дол., Юрій, Іванка і Мирон Салдити, інж. Михайло і Оксана Салдити, Уляна і Роберт Меллори — по 50 дол., Співпрацівники матері Покійного, Вп. п-ні Тетяни Криницької — 39 дол., Малина і Корнель Дзюби, інж. Християна і Бирт Бравн, д-р Семен Дорощак, д-р Аскольд і Аля Мосійчуки, Богдан і Марія Пашковські, Богдан й Іванка Яців — по 25 дол., д-р Михайло і д-р Уляна Лози, д-р Богдан Томків, д-р Іван Випих — по 10 дол., замість квітів на могилу бл. п. ІНЖ. БОРИСА СЕВЕРИНА КРИНИЦЬКОГО.

Кулиняк Іван з донькою Уляною — 100 дол., Іван Стельмах — 25 дол., Роман Гірняк, Олександер Кобаса, д-р Ярослав Комаринський, Володимир Лесик, Т. Пастушенко — по 20 дол., Петро Бродич — 16 дол., Марія і Василь Болонка, Марія Руда — по 10 дол., Іван Баган, Джон Білік, Ірена Назаревич, Серафіна Рондовська, Мері Занковска, Рей Занковский, Осип Зарицький — по 5 дол., Деббі і Деніс Занковскі — 3 дол., Елізабет Заянковскі — 1 дол., в пам'ять бл. п. БОГДАНА СТЕЛЬМАХА.

Ярослава і Віра Левицькі — 100 дол., в пам'ять мужа і батька, сл. п. ІНЖ. МИРОНА ЛЕВИЦЬКОГО.

Михайло Мельничук — 100 дол., замість квітів на могилу в 25-ту річницю смерти дружини, св. п. СОФІЇ ОСМАК МЕЛЬНИЧУК.

Д-р Володимир і Оксана Мигаль — 100 дол., в пам'ять св. п. ОМЕЛЯНА МАЦІЛИНСЬКОГО.

Проф. д-р Орест Попович — 100 дол., проф. Іван і Стефанія Зелик — 50 дол., Василь і Зеня Василів, Роберт й Ірина Джонсон, Євгенія Цісик — по 10 дол., замість квітів на могилу бл. п. ОЛЬГИ ПОПОВИЧ.

Юрій й Ірина Прокопишини — 100 дол., замість квітів на могили: бл. п. МҐРА РОМАНА СТАНЕЦЬКОГО, у Львові та бл. п. Д-РА ЯРОСЛАВА ГИНИЛЕВИЧА, в Німеччині.

Д-р Роман Рак, д-р Ярослав Рожанковський — по 100 дол., замість квітів на могилу сл. п. Д-РА ЯРОСЛАВА ВОЄВІДКИ.

Христина і Андрій Сало — 100 дол., в першу річницю смерти дочки, бл. п. МАРІЇ ТЕОДОРОВИЧ і в світлу її пам'ять.

Ніна і Михайло Сеньків — 100 дол., замість квітів на свіжу могилу стриєчного брата, бл. п. СЕМЕНА СЕНЬКОВА.

Ніна Спанчак — 100 дол., в пам'ять і в річницю смерти мужа сл. п. агронома ПРОФ. МИКОЛИ СПАНЧАКА.

Марія Франко — 100 дол., в першу річницю смерти замість квітів на могилу брата, бл. п. ПЕТРА ШИМКА.

Марія й інж. Орест Гладкі — 50 дол., в пам'ять приятеля бл. п. ВОЛОДИМИРА БОГАЧЕВСЬКОГО, і 50 дол., в пам'ять бл. п. МАРІЇ БІЛАНЮК.

Теодор Зубрицький і Зенон Зубрицький — 50 дол., замість квітів на могилу кузена бл. п. МҐРА ВАСИЛЯ ВОЛИЦЬКОГО.

Люба і Роман Домбчевські — 50 дол., в пам'ять старшого брата бл. п. ІВАНА ДОМБЧЕВСЬКОГО.

Юрій Шимко, Анна Гавдяк, Марія Франко — по 50 дол., в пам'ять бл. п. ВАСИЛЯ ФРАНКА.

Родина Притулів і Петріни — 50 дол., Іван Качанюк, Роман Стельмах — по 50 дол., Таня і Иосиф Д'Авіґнон, д-р Іларіон і Донна Калиневич, д-р Андрій і Лідія Лемішка, Роман і Наталія Мартинюк, Марія Мулькевич, Оксана і Василь Пасійчук — по 25 дол., д-р Омелян і Елфіда Дерій, Юрій Зелинський, Святослав Павлюк, Юля і Ігор Поліщук, Олег й Ірина Траска — по 20 дол.; д-р Дмитро і Дарія Кострубяк, Марійка Зелинська-Олівер — по 15 дол., Павлина Білокінь, о. Анатолій Булавка, Галина Дакота, Михайло і Марія Захарків, Микола і Оксана Коропецькі, Оксана Калиновська, Марія Котик, Адам і Лідія Марковські, Роман Михайлишин, Олекса і Марія Мотиль, Володимир і Наталія Романовські, Петро і Ганна Самутин, Ігор Сединський, Володимир і Ольга Сушко, Ангела Таланова, Євгенія Чорняк — по 10 дол., Олекса і Стефанія Дуда, Василь і Стефанія Татчин, Орест Ганас, Богдан і Анна Чапельські, Марія Хархаліс — по 5 дол., Елевтерий Павлюк — 4 дол., Маруся Зазуляк — 3 дол., замість квітів на могилу бл. п. БОГДАНА ВОЛОДИМИРА ПРИТУЛИ.

Микола й Ірина Шпитко — 50 дол., замість квітів на могилу кузена, св. п. ОЛЕКСАНДРА ТОМОРУҐА.

Д-р Лідія Куриляк — 30 дол., замість квітів на могилу товариша студій з Грацу бл. п. ІНЖ. АНАТОЛІЯ ВАСИНЧУКА.

Марко Лепкий з дружиною — 30 дол., в пам'ять приятеля скрипака бл. п. Д-РА ЄВГЕНА ЦЕГЕЛЬСЬКОГО.

Омелян і Марта Лукасевичі, інж. Ярослав і Люба Татомири — по 30 дол., замість квітів на могилу бл. п. Д-РА ІВАНА ПИРОГА.

Д-р Петро Мельник — 30 дол., замість квітів на могилу бл. п. ІНЖ. БОРИСА СЕВЕРИНА КРИНИЦЬКОГО.

Марія і Христя Третяк — 30 дол., в пам'ять бл. п. Д-РА ВОЛОДИМИРА ПРОКОПОВИЧА.

Іван Іськів — 20 дол., замість квітів на могилу сл. п. ВАСИЛЯ ГОФМАНА.

Стефанія Балко — 20 дол., в пам'ять сл. п. Д-РА ТЕОФІЛЯ ОСТАПЮКА.

488-ий Відділ УНСоюзу, Фінікс, Арізона — 10 дол., замість квітів на могилу Члена Відділу бл. п. ЙОСИФА ПІДЛЯШЕЦЬКОГО.

Семен Михайлишин, Емануїл Притула, Володимир Романовський — по 5 дол., замість квітів на могилу бл. п. ВАСИЛЯ БЕНЯ.

Теодор Хариш переслав із маленького заощадження св. п. ОЛЕКСАНДРИ СЕНЮТИ — 150 дол., в світлу пам'ять Покійної.

Дякуючи жертводавцям за пожертви, линемо до Господа з молитовним проханням, щоб дарив померлих вічним спокоєм і радістю.

Головна Екзекутива ФКУ

Конфлікт...

(*Продовження зі стор. 2*)

відтяті від усіх тих духових здобутків, на яких побудований сучасний світ.

У часі тих розмов мусіла виплисти наверх одна проблема, якої не можна прикрити та яку всі некомуністичні народи відчувають.

Комуністичне проникання

Комуністичні партії світу арогували собі право підтримувати комуністичні течії в інших країнах світу, зокрема серед своїх сусідів. Першими в тому ділі і справжніми майстрами підривної роботи на чужих територіях є, очевидно, Москва. Москва першою була, що навіть у відношенні до своїх добрих сусідів і заприязнених із нею держав заховувалася агресивно, посилаючи туди й підтримуючи підпільні, чи легальні ячейки, які плянували силою змінити устрій тих держав і самим перебрати владу. Спочатку в різних державах був рішучий спротив проти цього, але відтак таке вмішування у внутрішні справи легковажено й промовчувано. Ясно, що Москві того тільки й треба було. І вона вія факті добилася до того, що комуністичні партії різних демократичних країн, утримують офіційні контакти з ЦК КПСС, їздять до Москви й обговорюють, як силою завалити існуючі у їхніх країнах системи. Генеральний секретар КПСС Леонід Брежнєв прямо сказав президентові Джіммі Картерові, що „Москва ніколи не зречеться підтримувати активно національно-визвольні рухи різних народів". Йдеться про підтримку московського типу національно-визвольних рухів, тобто насаджування агентури, організування підривних клітин і акцій, підготову переворотів. Покищо демократичний Захід не сказав ще свого слова у цій справі. Одначе, треба сподіватися, що його раніше чи пізніше скаже президент Роналд Реґен і його Уряд...

Подібна справа з червоним Китаєм. Китайські комуністи також підтримують грішми і зброєю підпільні рухи, а навіть партизанську боротьбу у тих країнах, з якими вони тепер пробують творити спільний фронт проти російської гегемонії. Під час поїздки Джао Зіянга мусіла та проблема стати на порядку нарад. Як подають різні інформативні джерела, китайська сторона зобов'язалася приглушувати того роду „допомогу", а на оборону видвигала аргумент, що, мовляв, коли КНР припинить свою допомогу, то вскочить Москва і КПСС на її місце.

Заперечують...

(*Продовження зі стор. 2*)

ництва в Мадриді офіційний представник Українського Католицького Університету в Римі, викликаючи такою заявою загальну критику поступування совєтських чинників супроти Церков і вірних.

Крім того загально відомим фактом є, що чимало священиків а то і єпископів офіційної російської православної церкви в СССР є на послугах КҐБ і діють згідно з інструкціями „згори", а заяви чинників Почаївської Лаври служать наглядним прикладом цього твердження. Тому не треба дивуватися, що в СССР ведеться майже на урядовому рівні сильна пропаґандивна кампанія проти релігії і вірних, а зокрема проти катакомбної Української Католицької Церкви, яка, не зважаючи на форми терору супроти священиків і вірних продовжує діяти, але про цю діяльність і своєрідне відродження мовчить офіційна пропаґанда, хоч на партійних і атеїстичних зборищах пропонується „викривати ідеологію і практику уніятства." Совєтській пропаґанді не залишається отже, нічого іншого, як заперечувати правду, що вона й робить на протязі ось уже 64-ох років совєтського панування.

В ІРВІНҐТОНІ ВШАНУЮТЬ ГЕН. ШУХЕВИЧА

Ірвінґтон, Н. Дж. — Заходами Товариства колишніх Вояків УПА ім. ген. хор. Т. Чупринки — Відділ в Ірвінґтоні, тут відбудеться в неділю, 8-го березня ц. р., о год. 4-ій по полудні в Українському Народному Домі при 140 Проспект авеню Святочна академія для відзначення 31-ої річниці геройської смерти Головного Командира УПА ген. хор. Романа Шухевича — Траса Чупринки. В програмі: проф. Валентин Мороз — святочне слово, деклямації молоді під мистецьким керівництвом Іванни Кононів, Ансамбль бандуристів „Гомін" під диригентурою В. Юркевича. Академію попередить Панахида в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя о год. 1-ій по полудні; після Панахиди апель комбатантських і молодечих організацій.

НТШ КОНФЕРЕНЦІЄЮ ВШАНОВУЄ СВОГО ПАТРОНА

Ню Йорк, Н. Й. — Наукове Товариство ім. Шевченка окремою конференцією вшанує патрона НТШ Тараса Шевченка в суботу, 7-го березня ц. р., о год. 4-ій по полудні в Пластовому Домі при 140 Друга авеню.

В програмі: проф. д-р Я. Падох — відкриття, проф. Леонід Рудницький — звідомлення про працю А НТШ за останній рік, проф. В. Лев — вступне слово і провід конференцією, проф. І. Раковський — „Антропологічна характеристика Шевченка", проф. Б. Барагура — „Джерела геніяльности і творчости Шевченка." Вступ вільний.

КОНЦЕРТ В УІА

Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 8-го березня ц. р., о год. 3-ій по полудні тут, у приміщенні Українського Інституту Америки, при 2 Схід 79-та вулиця, відбудеться вистава опери „Ноктюрн" Миколи Лисенка, лібретто — Людмили Старицької-Черняхівської, із „Серії українських композиторів." Виступатимуть: Стефа Назаркевич, Олена Геймур (сопрано), Прісцілла Макдамо (меццо-сопрано), Ірка Вельгас (меццо-сопрано), Лариса Магун-Гурин (сопрано), Андрій Добрянський (бас-баритон), Марічка Сохан (фортепіян), Галина Стрілець (скрипка), Тома Гриньків (фортепіян), Рома Прийма-Богачевська (хореографія); Роксоляна Бабюк-Крамарчук, Мотря Слупчинська і Орися Зарицька (балет). Квитки слід замовляти в Українському Інституті Америки телефоном (212) 288-8660.

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність, дня 25-го січня 1981 року,

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДО

сл. п.

Д-р ЯРОСЛАВ ВОЄВІДКА

З глибини серця ми вдячні Родині, Приятелям, Знайомим та бувшим Пацієнтам Покійного за вислови співчуття та так численну участь у Панахидах та похоронних відправах.

Зокрема дякуємо Впр. оо. Дмитрові Библові, Іванові Сироті та о. д-рові Володимирові Ґавлічеві за відправлення Панахид.

Сердечну подяку складаємо оо. Дмитрові Библову та Іванові Сироті за відправу Святої Літургії і Панахиди в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, як рівнож за теплі слова потіхи, виголошені під час Святої Літургії о. Дмитром Библовим і за похоронні відправи та Панахиду на кладовищі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

З глибокого серця ми вдячні Вп. Панові Д-рові Тарасові Шеґединові за його надзвичайно щиру і зворушливу промову на Панахиді.

Висловлюємо нашу найсердечнішу подяку Вп. Панам Д-рові Любомирові Ворохові, Голові УЛТ Метрополії Ню Йорк, Д-рові Мирославові Харкевичеві — Голові УЛТПА, Д-рові Романові Осінчукові та Д-рові Остапові Баранові за їхні, повні співчуття прощальні слова виголошені на Панахиді.

Невимовно, вдячні Приятелям, Знайомим та Колеґам Покійного, які прибули на похорони, щоб відпровадити Покійного в Його останню дорогу.

Сердечно дякуємо Д-рові Володимирові Онуферкові, приятелеві та товаришеві Покійного за його зворушливі слова прощання над могилою.

Михайлові Добошеві та Членам Хору, дякуємо за відспівання Панахид та похоронів.

Панові інженерові Ярославові Рублеві, сердечно дякуємо за теплі слова співчуття, що їх він виголосив від Карпатського Лещетарського Клюбу.

Також сердечно дякуємо ВШ. Панству А. Смалям, які в так важкі для нас хвилини, прийшли нам з порадою та поміччю у підготові похоронів.

Щиро дякуємо похоронному заведенню Литвин-Литвин за дбайливе і старанне переведення похорону.

З глибини серця дякуємо Всім за так численні вислови співчуття, що їх ми одержали в так важких для нас хвилинах, як рівнож, за пожертви на Святі Літургії за спокій душі сл. п. Ярослава і за датки зложені на добродійні цілі, як будова Катедри Святої Родини у Вашінґтоні, ФКУ у Гарварді, УХС у Німеччині та Фонд Святої Софії у Римі.

Нехай Всемогучий Бог винагородить Вас сторицею.

ХРИСТИНА ВОЄВІДКА
Д-р ІГОР ВОЄВІДКА з дружиною МАРТОЮ
та сином КОНСТАНТИНОМ
МОТРЯ СЛОНЕВСЬКА з чоловіком РОМАНОМ
та дітьми КАТЕРИНОЮ І МИХАЙЛОМ

ЛІҐА ПРОТИ ЗНЕСЛАВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ІМЕНИ,

сердечно дякує всім жертводавцям за щирі датки на „ПРАВНИЙ ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНЦІВ".

До сьогодні зі збірок на судову розправу п. Володимира Осідача, зібрано: $8.233.43 Фонд є відкритий дальше, на потребу всім українцям, які знайшлися б в подібній ситуації.

Проситься слати датки-пожертви на то саме конто: 6321

Ukrainian Saving and Loan Association
1321-23 West Lindley Avenue, Philadelphia, Pa. 19141
„Правний Фонд Оборони Українців"

Сердечно вдячні всім Жертводавцям!

ЗА УПРАВУ:
Ніля Павлюк, *голова Збіркового Комітету*

Увага! ВАШІНҐТОН, Д. К. І ОКОЛИЦЯ! Увага!

В неділю, 8-го березня 1981 р., о год. 4-ій по пол. в залі української католицької церкви Пресвятої Родини

при 4250 Harewood Rd. N.E., Washington, D.C.

буде висвітлений **ФІЛЬМ**, на підставі чудової повісти

ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ:

„В НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЛЯ КОПАЛА"

Після фільму, при смачній перекусці буде

ВИСТАВКА НАЙНОВІШИХ УКРАЇНСЬКИХ КАРТИН *роботи артиста* **Т. КУЗЬМІВА**

Українська Вільна Академія Наук у США

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ

Винниченківської комісії УВАН

присвячене

100-річчю від дня народження й 30-річчю від дня смерти

Володимира Винниченка

ДОПОВІДЬ:

Д-р ВАСИЛЬ І. ГРИШКО: „УКРАЇНСЬКА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ В ТВОРЧОСТІ ВОЛОДИМИРА ВИННИЧЕНКА"

Засідання відбудеться

в неділю, 15 березня 1981 р., о 2-ій годині дня, в будинку Академії, 206 В. 100 вул., Ню Йорк, Н. Й.

ТРЕТЯ ЩОДО ВЕЛИЧИНИ АМЕРИКАНСЬКА автомобільна компанія Крайслер повідомила, що її втрати в 1980 році виносили 1,71 більйона долярів. Економісти кажуть, що цю суму треба вважати рекордовою в історії автомобільної індустрії. Ці дані були опубліковані тоді, коли речники компанії Крайслер довідались, що федеральний уряд згідний ґарантувати чергову позичку на суму 400 мільйонів долярів. Секретар Департаменту скарбу Доналд Ріґен висловив надію, що ця ґарантія буде останньою. Якщо ця позичка не врятує Крайслера, то компанія стоятиме вже в найближчому майбутньому перед банкрутством.

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Найдорожчого і Невіджалуваного
МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

АНТОНА ЛАЗІРКА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 8-го березня 1981 року, о год. 9:15 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

НАТАЛІЯ — дружина
НАТАЛКА — дочка
ОЛЕГ — син
і Родина

ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ в НЮ ЙОРКУ

повідомляють Українське Громадянство, що

в неділю, 8-го березня 1981 року, о год. 12-ій дня (після 12-надцятки) в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

буде відправлена

ПАНАХИДА

за спокій душі

сл. п. Головного Командира УПА ген.-хор.

РОМАНА ШУХЕВИЧА — ТАРАСА ЧУПРИНКИ

У 31-шу РІЧНИЦЮ ЙОГО ГЕРОЙСЬКОЇ СМЕРТИ.

Після Панахиди, о год. 1:30 по пол. в Домі ОУВФронту

відбудуться

СВЯТОЧНІ СХОДИНИ в честь Головного Командира

Просимо Шановних Представників Організацій прибути на Панахиду зі своїми організаційними прапорами.

УКРАЇНСЬКЕ ПАТРІЯРХАЛЬНЕ ТОВАРИСТВО ВІДДІЛ НЮ ЙОРК

У глибокому смутку і жалю повідомляємо Українське Громадянство, що 2-го березня 1981 року упокоїлась в Бозі в Ню Йорку, Н. Й.

бл. п.

Мати Д-р МАРІЯ ДОЛЖИЦЬКА, ЧСВВ

Почесний Доктор Українського Католицького Університету, нар. у Львові, 28-го травня 1888 року.

ПАРАСТАС у вівторок, 3-го березня 1981 року, о год. 7-ій веч. в каплиці Обителі СС. Василіянок в Асторії, Н. Й., при 42-11 Дітмарс Булевард.

В середу, 4-го березня 1981 р., о год. 9-ій ранку там же буде відправлена ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА, а опісля Тлінні Останки будуть перевезені до Матірнього Дому С.С. Василіянок у Факс Чейсі, де й будуть дальші похоронні відправи.

ПОХОРОН відбудеться на українському католицькому цвинтарі у Факс Чейсі, Па.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

УПРАВА

В глибокому смутку і жалю повідомляємо Українське Громадянство, що 2-го березня 1981 року упокоїлась в Бозі, у шпиталі Ленокс Гілл в Ню Йорку, Н. Й.

бл. п.

Мати Д-р МАРІЯ ДОЛЖИЦЬКА, ЧСВВ

Почесний Доктор Українського Католицького Університету, нар. у Львові, 28-го травня 1888 року.

ПАРАСТАС у вівторок, 3-го березня 1981 року, о год. 7-ій веч. в каплиці Обителі СС. Василіянок в Асторії, Н. Й., при 42-11 Дітмарс Булевард.

В середу, 4-го березня 1981 р., о год. 9-ій ранку там же буде відправлена ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА, а опісля Тлінні Останки будуть перевезені до Матірнього Дому С.С. Василіянок у Факс Чейсі, де й будуть дальші похоронні відправи.

ПОХОРОН відбудеться на українському католицькому цвинтарі у Факс Чейсі, Па.

Горем прибиті:
приятелі і співробітниці:
МАРІЯ КЛЯЧКО
і
ЕВА ПІДДУБЧИШИН

ДО ГОНҐ КОНҐУ ПРИБУВ ІЗ ДОРУЧЕННЯ Папи Римського Івана Павла II державний секретар Ватикану Агостіно Кардинал Касаролі. Його ціль — відбути розмови з католицьким єпископом Кантону, КНР, Денґом Їмінґом, який перебув понад 20 років у тюрмі в Китаї, а тепер звільнений і переїхав до Гонґ Конґу на лікування. Ціллю тих розмов є обговорити й устійнити можливості легальної діяльности Католицької Церкви в Китаї, де вона тепер заборонена, а католикам і священикам заборонено контактуватися й підлягати Римові.

ТРИ АНГЛІЙСЬКІ МІСІОНАРІ — ДЖОН ТА Одрі Колмен та Джін Ваддел — врешті, прибули до Англії після звільнення із тюрми в Ірані, де вони перебували довгі місяці обвинувачені в шпигустві на підставі пофальшованих документів. Четвертого англійця, заарештованого разом із ними, бизнесмена, Ендрю Пайка, ще не звільнено. В тюрмі також ще перебуває американець Зія Хан Нассрі.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Відблиски кольорових симфоній

У нас мало мистців-фотографів і мало фотографічних виставок. Це спричиняється до недооцінювання фотографії як мистецтва. Дехто навіть сумнівається, чи фотографія є мистецтвом. Однак, якщо взяти до уваги осяги мистецької фотографії, то про існування фотографічного мистецтва не може бути сумніву.

Є різні роди фотографії. Критерій мистецької фотографії — реалізація естетичного принципу. У інших родах фотографії, як, наприклад, журналістичної або комерційної, цей принцип не обов'язковий. Існує велике улегшення у фотографії у порівнянні з малярством, бо образ постає механічно, але в тому і велике утруднення у композиції картини, бо нічого не можна змінити з того, що світло записало на фільмі. Також не можна змінити фотографічного стиля, який характеризується максимальною точністю форми і барви.

Не зважаючи на ці обмеження фотографічної техіки, добрий фотограф може творити задовільні мистецькі цілості, віддавати певні настрої і віражувати глибокі ідеї. Не треба забувати, що фотографія є наймолодшим мистецтвом, бо існує тільки 120 років, і знаходиться у стані безперервного технічного розвою. Чорно-біла фотографія вже дійшла до певного вершка, але кольорова має ще перед собою широкий і довгий шлях поступу до досконалости.

Одним із знаних українських мистців-фотографів — є Теодор Терен, виставку якого відкрито 22-го лютого а триватиме вона до 8-го березня цього року в галерії ОМУА в Ню Йорку. Це його друга індивідуальна виставка. В порівнянні до першої, яка відбулася вісім років тому, можна завважати великий поступ. І це не дивно, бо за такий довгий час можна було багато зробити, а з зробленого вибрати і приготовити те, що найкраще.

Виставка складалася виключно з кольорових фотографій досить великих форматів. У доборі і розв'язці тем видно смак мистця-кольориста, який частинно розумово, а частинно інтуїтивно кермується принципами образотворчого мистецтва.

Експонати виставки, яких було майже дві сотки, можна поділити на тематичні групи. Першу групу становили портрети. Цей вид мистецтва спеціяльно характерний для фотографії. Він сполучає естетичний принцип з документальним і пам'ятковим, і тому не все вважається „чистим" мистецтвом. Добрий мистецький портрет повинен віражувати щось більше, як тільки подібність: щось загальнолюдське, зрозуміле навіть тим, які ніколи не бачили і не знали портретованої особи.

Таким мистецьким підходом відрізнялися деякі портрети виставки. Найбільше портретів знаних українських мистців і громадських діячів, менше жіночих портретів і декілька досконалих дитячих голівок.

Від дитячих портретів був природний перехід до „портретів" квітів, що є справжньою прикрасою цілої виставки. Сильно побільшені голівки квітів мерехтять живими барвами: ряд соняшників, по яких бродять бджоли, кольорові ромени; розкішні рожі в делікатних „симфонічних" кольорах з краплинами роси на свіжих пелюстках.

Весняні краєвиди з квітучими деревами промінюють настрій свіжости, який сповнює природу в цю пору пробудження життя. Особливо вирізняється у цій групі великий краєвид з квітучою черешнею своїм субтельним рожево-синім акордом.

Осінні краєвиди мерехтять, як відблиски кольорових симфоній. Скомпоновані „килимово", без виразного центру і без сильних контрастів, але з відчуттям живої гармонії теплих осінніх ґам. І серед них знайшовся один — квітучий город із самітньою жіночою постаттю і перспективою синього повітря, який можна вважати вершинним осягом серед „природних" краєвидів. Однак, три морські краєвиди, де природа змішана з технікою, піднялися на ту саму висоту майстерства.

Дуже цікаво вийшли вечірні краєвиди, зроблені після заходу сонця з головами ліхтарень на тлі тем юго неба. Ліхтарні світять такими кольорами, яких ніколи не побачимо в дійсності. Це приклад, як можна вжити припадкову технічну недосконалість на користь барвної композиції.

Є і композиції з овочами, що нагадують образи Гніздовського. Є також серія документальних знімок із політичних демонстрацій українців в Ню Йорку та з інших нагод. Деякі з них скомпоновані бездоганно, але в загальному їхній журналістичний характер радше підкреслював вартості щоденного життя. Якщо не бути великим пуристом, то треба сказати, що і вартості щоденного життя мають своє місце у мистецтві і в цьому випадку спричинилися до більшої різнорідности виставки.

Любомир Кузьма

В НЮАРКУ ПОМЕР БЛ. П. ІНЖ. ІВАН ПАСТУХ

Нюарк, Н. Дж. — В понеділок, 2-го березня 1981 року тут помер на 85-му році життя бл. п. інж. Іван Пастух, випускник Української Господарської Академії в Подєбрадах, Чехо-Словаччина, колишній вояк Українських Січових Стрільців, бувший управитель центральної молочарні Маслосоюзу у Львові, член ОбВУА, „Самопомочі", Відділу УККА та інших організацій.

Панахида буде відправлена в середу, 4-го березня о год. 8-ій вечора в похоронному заведенні Литвина 1600 Стайвезант авеню в Юніон, Н. Дж., а похорон в четвер, 5-го березня до церкви св. Івана Хрестителя і на цвинтар Фейрмовнт в Нюарку.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ІСНУЮЧУ економічну кризу і ріст інфляції, стейтовий сенат в Олбані, Н. И., схвалив законопроєкт, на підставі якого ґубернатор Гю Кері і стейтовий уряд підвищать допомогу особам, які отримують допомогу в рамках програми суспільного забезпечення т. зв. „велфер" на 15 відсотків. Такої підвишки не було вже у стейті Ню Йорк на протязі останніх сім років.

● REAL ESTATE ●

●FUNERAL DIRECTORS●